

Istentiszteleti terv
(2014 szeptember - december)

Magyar istentisztelet gyülekezetünkben havonta egyszer van,
mindig **vasárnap délután 3 órakor**
- Istentisztelet után: szeretetvendégség -

SZEPTEMBER 28. – ULM - Az Ulmi Magyar Kultúregyesületben
Cím: Unterer Kuhberg 16 (89077-Ulm)

OKTÓBER 26. – HEIDENHEIM – Az Ökumenikus Központban (ÖZ)
Cím: Hans-Thoma-Str. 50, HDH-Mittelrain
(Gyermek-istentiszteletet is tartunk!)

NOVEMBER 23. – ULM – a „Haus der Begegnung” kápolnájában
Cím: Grüner Hof 1 (utána ott szeretetvend.)

DECEMBER 21. – HEIDENHEIM – Ökumenikus Központ (ÖZ)
Gyermek-istentisztelet is
és utána karácsonyi ünnepély

MINDENKIT SZERETETTEL HÍVUNK ÉS VÁRUNK
ISTENTISZTELETEINKRE ÉS GYÜLEKEZETÜNKBE
(függetlenül a felekezeti hovatartozástól!)

Örvendünk, ha gyülekezetünk tagjai vendégeket is hoznak magukkal!

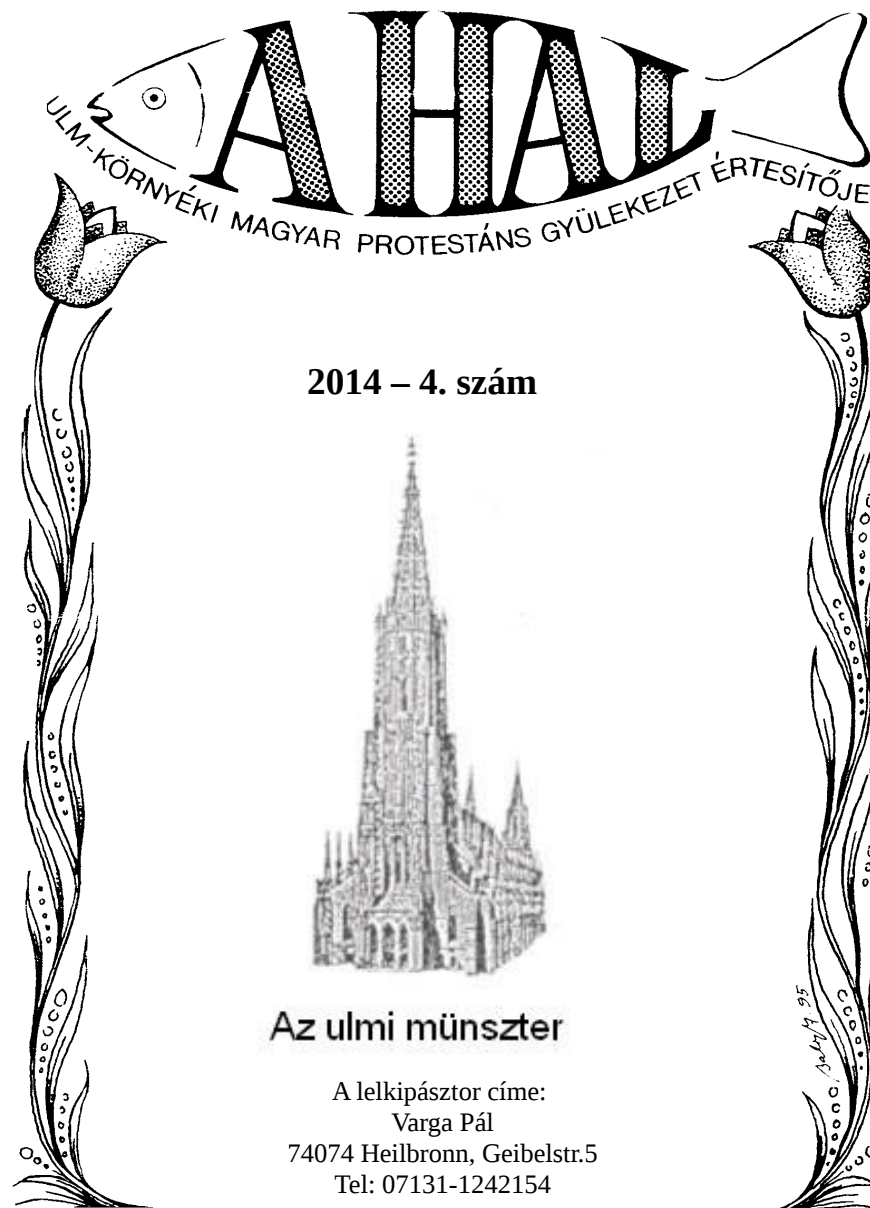
Gyülekezetünk banki számlája:

Varga Pál – Ungar. Prot. Gemeinde Ulm

IBAN: DE15 6305 0000 0002 2166 34

BIC: SOLADES1ULM – Sparkasse Ulm

Az adományokról az adóhivatal számára igazolványt (Spendenbescheinigung)
állíthatunk ki, mivel gyülekezetünk a Németországi Magyar-nyelvű Protestáns
Gyülekezetek Szövetsége (e.V.) tagjaként elismert jogi személy

Visszapillantás...egy lelkész életútjára
(Bemutatjuk nyugati magyar lelkészeinket)

**E levelünkben a Münchener Magyar Református Gyülekezet lelkipásztorát,
Csákvári Dánielt mutatjuk be:**

„Aki vagyok, az a zilahi négy év által vagyok“ - írja Ady Endre kollégiumi éveire való visszaemlékezésében. Hozzá hasonlóan elmondhatom, hogy ha nem is négy, de a három kollégiumi tanulmányi év Zilahon nagyon is meghatározó része volt életemnek.

Három gyönyörű évvel ajándékozott meg a Mindenható Isten a zilahi református kollégiumban. Rengeteg élménnyel, hasznos útravalóval gazdagodtam ez idő alatt, amit szinte lehetetlenség lenne itt most felsorolni.

Ezután Isten úgy egyengette utamat, hogy az Ő Igéjének és egyházának szolgálója lettem: Kolozsváron az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézetben szereztem diplomát. A kolozsvári teológiai tanulmányaim befejezése után 2000-ben kinevezést kaptam a temes megyei Igazfalva, Facsád és Begamonostor egyházközségekbe, majd

ösztöndíjjal 2 évet tanultam a Wuppertáli Teológiai Főiskolán, Németországban. Pályázat útján 2005 januárjától az Észak-Németországi Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat gyülekezeteinek lelkésze lettem.

„Így lesz az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám vissza üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem.“

(Ézsaiás 55:11)

Talán ez az ézsaiási Ige az, ami a leginkább meghatározta feladatában, lelkületében, hangulatában azt a munkát, amit az Észak-Németországi Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat helyettes lelkészeként végeztem 8 éven keresztül, hat városban: Hamburgban, Brémában, Braunschweigban, Göttingenben, Hildesheimben és Hannoverben.

Lelkipásztorként, lelkigondozóként mindig örömteli felismerés volt számomra, hogy Istennek különös gondja van az Ő Igéjére és ebben a tudatban nemcsak a minden és mindenki irányában megvalósuló Igét láthattam meg, hanem azt is, hogy Istennek különös gondja van a lelkészek, gyülekezeti tagok és gyülekezeti munkások személyes életére is.

8 év után Isten más szolgálati helyet jelölt ki számomra és ennek révén Istennek egy másik biztatását élhettem át, mégpedig a Herrenhut-i közösség „Losung“-ja, igeolvasó kalauza által a 2013-as évre meghatározott igéjét:

„Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem a jövődöt keressük“.(Zsid. 13,14)

Nincs itt maradandó városunk... - meg kellett barátkoznom azzal a gondolattal, hogy megszokott és szeretett szolgálati helyemet el kell hagynom, ami már szinte második otthonomná vált. Őszintén bevallom, hogy mikor 2013 július 28.-án értesültem arról, hogy a Münchener Magyar-nyelvű Református Gyülekezet által meghirdetett lelkészi állásra engem választott a gyülekezet, nagyon sok kérdés és egyben félelem is volt bennem.

Új gyülekezet, új emberek, új környezet, új szolgálati terület. Vajon megállom a helyem? Hogyan fognak fogadni? Meg tudok-e felelni a gyülekezet elvárásainak? De ugyanakkor ott volt bennem az öröm és a hála is a Mindenható Isten felé, hogy új feladatok elé állított, gondoskodik rólam, további tervei vannak életemmel, szolgálatommal - immáron Bajorországban.

A Münchener Magyar-nyelvű Református Gyülekezet 1948 óta létezik hivatalosan. Fennállása óta rendszeresen van magyar nyelvű istentisztelet a gyülekezetben és mintegy 13 évi fájdalmas szünet és több sikertelen próbálkozás után, München ismét hivatalosan választhatott magyar lelkipásztort. A folytatásnak és egyben egy új kezdetnek a lehetőségét adta kezünkbe Isten és hisszük, hogy megadja a kellő bölcsességet, erőt, türelmet és szeretetet is a gyülekezeti munka végzésében.

2013 szeptember 15.-én került sor a müncheni „Kreuzkirche“-ben - amely egy német evangélikus gyülekezet temploma - a beiktatási istentiszteletre és ünnepélyre. Ezen mintegy 180-200 magyar, és német gyülekezeti tag és vendég volt jelen. Köztük volt a debreceni Kossuth utcai testvérgyülekezetünk képviselője, Dr. Imre Sándor személyében. A beiktatást Varga Pál lelkipásztor, a Németországi Magyar-ajkú Protestáns Gyülekezetek Szövetségének elnöke végezte, áldást mondtak a beiktatottakra Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, Simon Froben Präses, a Bajorországi Református Egyház részéről, továbbá a müncheni német-nyelvű két református gyülekezet lelkésze és még néhány jelenlevő lelkipásztor.

2012-ben megalakult a **Németországi Magyar-ajkú Protestáns Gyülekezetek Szövetsége** /egyesület, amelyet a Magyarországi Református és Evangélikus egyház is támogat. Ennek köszönheti a müncheni magyar református gyülekezet is a fél-állású lelkipásztori állást. Az anyagiak oroslánrészét a németországi EKD (Evangelische Kirche in Deutschland) biztosítja, valamint anyagi támogatást kapunk a Bajorországi Református Egyháztól is.

Csákvári Dániel, református lelkész, München

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek évi találkozója

München városa adott idén helyet a NyEMPGYSZ évi találkozásának és közgyűlésének. A konferencia fő szervezője, Csákvári Dániel, helyi lelkipásztor volt. Ha valaki ismeri a müncheni viszonyokat, úgy tudja, hogy egy ilyen szervezési feladat Münchenben nem kis vállalkozás! Ezért is elsősorban köszönet jár a szervezőnek és segítőknek a szíves vendéglátásért és fáradozásért!

Mintegy 30 vendég érkezett Nyugat-Európából – 8 ország magyar gyülekezeteinek képviselőiként – és volt vendégünk idén is Magyarországról. A helyi magyar gyülekezet tagjai is részt vettek a konferencián – szép számmal voltunk együtt, különösen a vasárnapi, záró úrvacsorai istentiszteleten, több mint hatvanan.

A találkozónak 4 súlypontja volt: A szövetség közgyűlése, egy nagyon színvonalas előadás, egy érdekes város-nézés - vezetéssel München központjában – és a záró „gyülekezeti nap”, a helyi gyülekezet tagjaival. Az egész konferencia vallásos keretét – a megnyitó esttől a vasárnapi délutáni zárásig – az áhítatok és a záró-istentisztelet adták meg. Nyolc magyar lelkipásztor jött el erre a konferenciára, valamint számos presbiter, felügyelő, gyülekezeti munkás és vendég. Egy ilyen esemény valóban egyedülálló a nyugat-európai magyar diaszpórában: ismerkedünk egymás gyülekezeteivel, meghallgatjuk a gondokat és örömöket, keressük a kapcsolatokat és tervezzük a jövőt gyülekezeteink számára. Nem kis jelentőségűek az itt létrejövő személyes kapcsolatok, a beszélgetések, a közös éneklés, az Isten Igéjére való figyelés, a barátkozás és egymás erősítése, biztatása.

Külön szeretnék szót ejteni az idei előadásról, amelyet egy debreceni orvos, dr. Imre Sándor tartott a nemzedékekről – különös tekintettel az öreg kor jellegzetességeire. Sokat tanultunk belőle, felismerhettük saját éltünk gondjait és örömeit és ezeknek társadalmi, családi és vallásos hátteréit. Köszönet érte!

A gyülekezeteink életéről a közgyűlésen hallhattunk beszámolókat. A helyi gyülekezettel való együttlét – az istentisztelet és a beszélgetés – idén is harmónikus és építő volt! Köszönet mindazoknak, akik eljöttek erre a találkozásra (I: csoportkép) és hálás köszönet a helyi szervezőknek. Reméljük, jövőre találkozunk ismét...

Gyülekezeti találkozó Heilbronnban – 2014 július 20.-án

A júliusi istentiszteletet közösen tartotta - a Heilbronn-Sontheim-i evangélikus templomban - a heilbronn és az ulmi magyar protestáns gyülekezet. Bár az Ulm-környékiek kevesen voltak jelen – nyilván a nyári szünet és a nagy távolság is egyik oka volt ennek – azért mégis szép számban gyűltünk össze. Erősítést kaptunk a stuttgarti magyaroktól – főleg presbiterek jöttek el onnan – s így szép együttlétnek örvehdhettünk. Az istentisztelet utáni kávézás a helyi gyülekezeti házban volt, ahol Varga Pál lelkipásztor meghívta a résztvevőket heilbronn lakásába és kertjébe.

A „kerti mulatságra” is szép számban eljöttek (lásd a fenti képet) és még az esőcseppek sem riasztották el a kertben grillező és beszélgető gyülekezeti tagokat.

A sikeres találkozó után talán most az ulmi gyülekezet lenne soron, hogy meghívja a heilbronniakat Ulmba egy közös istentiszteletre és városnézésre! Miért is ne? 2015-ben remélem találunk erre egy időpontot! Varga Pál lelkipásztor

Ifjú arcok a nyugat-európai magyar diaszpórában

(Kató Szabolcs Ferencz és Kádas Richárd László)

Nagy öröm számora, hogy A HAL hasábjain számolhatok be gyülekezetünk tagjainak az elmúlt évben velem történekről.

Már lassan egy éve, hogy a „Brot für die Welt” ösztöndíjasaként Tübingenbe érkeztem, hogy elkezdhessem doktori tanulmányaimat a teológiai fakultáson (ld. a képet).

Ezzel párhuzamosan készültem fel a második lelkészképesítő vizsgára, melyre idén júliusban került sor a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben (KPTI). E felkészüléshez hozzá-tartozott a gyülekezeti gyakorlat is, amely a különböző elvégzett szolgálatok által hozzájárult a tapasztalatok gyűjtéséhez és a tanultak gyakorlatba való átültetéséhez.

Nagy öröm volt számomra, hogy a tanulmányokat kiegészítő gyakorlatot az Ulm-Környéki Magyar Protestáns Gyülekezetben végezhettem. Én magam is hiszem azt, amit a KPTI képzésében képvisel, ti. a teológiai képzésnek és a tudomány művelésének szoros kapcsolatban kell állnia a gyülekezeti élettel. Ha ez nincs így, akkor ott nem teológiáról, hanem „csak” vallástudományról beszélhetünk.

A gyülekezeti gyakorlat - amelyet Varga Pál lelkipásztor mellett végezhettem - sok tapasztalatával, kedves beszélgetéseivel, az életet gazdagító új kapcsolataival, mindeddig őre volt számomra annak, hogy a gyülekezetet és a hívó keresztyén életet ne veszítsem szem elől tanulmányaim folytatása közben. Noha a gyakorlati év hivatalosan lejárt, ez mégsem lesz akadálya annak, hogy ugyanúgy, ahogy eddig rész vegyek a gyülekezeti életben, és végezzem azokat a szolgálatokat, amelyekkel Varga Pál lelkipásztor megbíz.

Idéntől két évre szólóan az „Evangelisches Studienwerk e.V. Villigst” ösztöndíjasa lettem, ami jó reménység arra nézve, hogy még két évig szolgálhatok

a gyülekezetünkben is, mint a tübingeni fakultás doktorjelöltje.

A legközelebbi fontos mérőföldkő a szolgálati életemben idén dec. 5-én lesz, amikor is Nagyváradon sor kerül ünnepélyes keretek között a lelkésszé szentelésemre és bekerülök hivatalosan is a Királyhágómelléki Református Egyházkerület lelkészi állományába. Imádságos szívvel gondolok erre a napra, hálát érezve amiatt, hogy az Ulm-Környéki Magyar Protestáns Gyülekezet befogadott közösségébe, és gyülekezeti otthonom lehet a külföldi tanulmányok alatt. Isten áldását kérem a gyülekezet lelkipásztorának és a gyülekezet tagjainak életére. Kató Szabolcs Ferencz
Szeretett Testvéreim!

Kádas Richárd László vagyok, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem hatodéves teológus-lelkész szakos hallgatója, és a Heidelberg-Mainz-Frankfurt – i gyülekezetek „segédlelkésze” **2014 szeptemberétől**. 1990. április 1.-én láttam meg a napvilágot Fehérgyarmaton. Általános iskolai tanulmányaimat szülőfalumban, Tyukodon végeztem, majd felvételt nyertem a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumába. Az ott eltöltött négy esztendő után a Debreceni Református Hittudományi Egyetemre jelentkeztem, és fel is vettek a lelkész szakra. Az egyetemi tanulmányaimat egy évig szüneteltettem Debrecenben, amikor is zsinati ösztöndíjjal a németországi Wuppertalban, a Kirchliche Hochschule Wuppertal/Bethel hallgatója voltam. Talán a gyülekezetek emlékeznek is rám, mert néhányszor alkalmam nyílt itt a magyar istentiszteleteken szolgálatot végezni.

A családomról el kell mondani, hogy nincsenek lelkészek a felmenőim között. Édesapám vállalkozó, illetve őstermelő. Édesanyám labormérnök és teljes körű minőségbiztosítási szakértő a tyukodi székhelyű Szatmári Konzervgyár Kft-nél.

Felekezeti hovatartozásukat tekintve édesapám református, édesanyám pedig görög katolikus. Édesapám jelenleg a tyukodi református egyházközség presbitere. Egy bátyám van, aki az Országgyűlés Hivatalában, az Informatikai és Tájékoztatási Irodán dolgozik, mint köztisztviselő.

Az ittléte mről fontos tudni, hogy jelenleg Heidelbergben lakom egy evangélikus alapítványi kollégiumban, Neuenheimban. Őszintén örülök a lehetőségnek, hogy a fent említett gyülekezetek körében végezhetem a hatodéves segédlelkészi gyakorlatomat az elkövetkezendőkben.

Remélem, hogy tartalmas és áldásos időszak lesz ez.

Mindannyiuk életére Isten gazdag áldását kívánom:

Kádas Richárd László